

22.02.2023

Hringrásarhagkerfið í Grímsnes- og Grafningshreppi

Hvaða áhrif hafa ný lög á okkur?

Steinar Sigurjónsson, umsjónarmaður umhverfismála

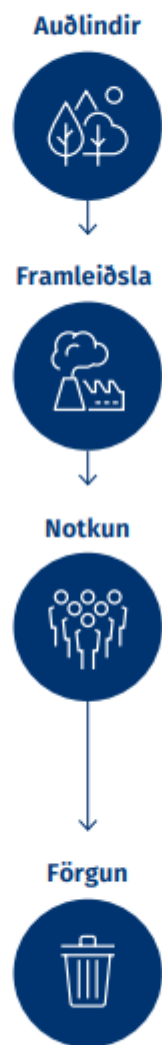
GRÍMSNES- OG
GRAFNINGSHREPPUR

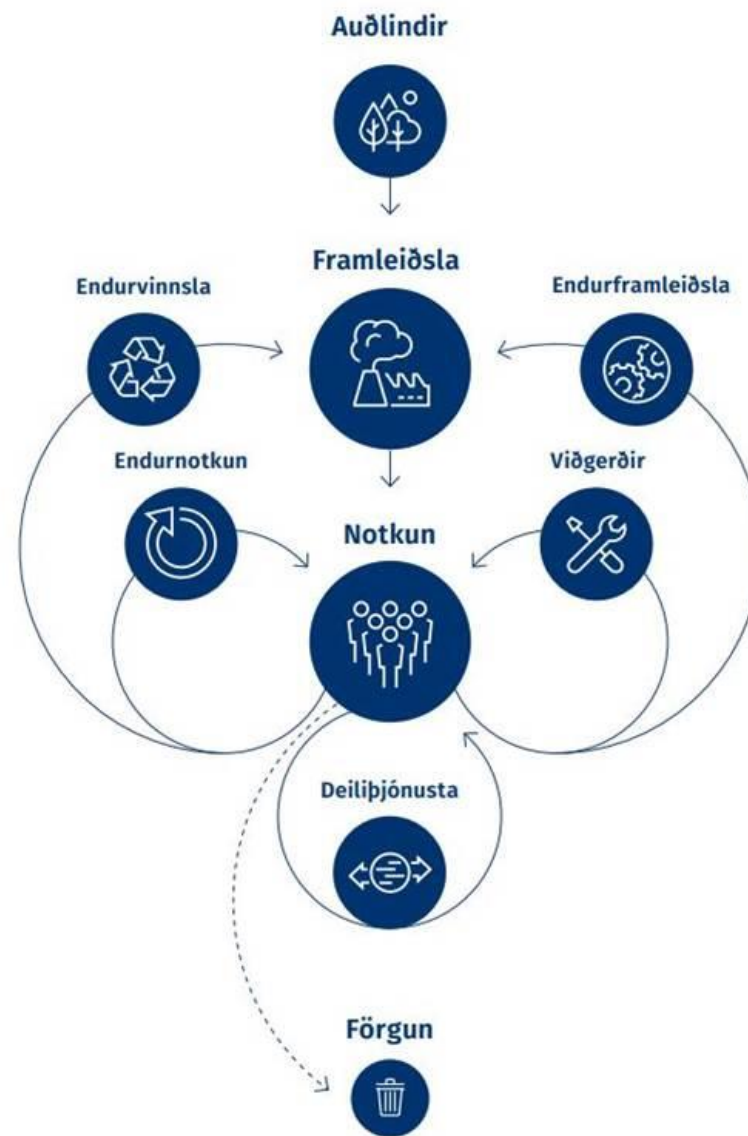
- Lög um breytingu á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir, lögum um meðhöndlun úrgangs og lögum um úrvinnslugjald (EES-reglur, hringrásarhagkerfi) samþykkt í júní árið 2021
- Gildistaka laganna 1. janúar 2023
- „Lög um hringrásarhagkerfið“
- Markmiðið að skapa skilyrði fyrir myndun hringrásarhagkerfis
- Draga úr auðlindanotkun, auka líftíma auðlinda og draga úr myndun úrgangs
- Úrgangsforvarnir og úrgangsstjórnun mikilvægur hluti hringrásarhagkerfis

Línulegt hagkerfi

Hringrásarhagkerfi

Hvað felst í lögnum?

- Samræmd flokkun á landsvísu
- Skyld að flokka í sjö flokka; pappír, plast, lífúrgangur, textíll, málmar, gler og spilliefni
- Fjórir flokkar við hvert heimili = Pappír og pappi, plast, lífúrgangur og blandaður úrgangur
- Rest á grenndar- eða söfnunarstöðvum
- Samræmdar merkingar

GARDAÚRGANGUR

GARDAÚRGANGUR

MATARLEIFAR

MATARLEIFAR

GLER OG
POSTULÍN

GLER

PAPPÍR

PAPPÍR

PAPPI

BYLGJUPAPPI

PLAST

PLASTUMBÚDIR

MÁLMAR

MÁLUMBÚDIR

BLANDAÐUR
ÚRGANGUR

BLANDAÐUR
ÚRGANGUR

PAPPÍR

PAPPI

PLAST

MÁLMAR

Borgað þegar hent er (BÞHE)

- Leið til að styðja við hringrásarhagkerfi
- Byggir á mengunarbótareglunni
- „Pay as you throw“
- Sveitarfélögum skylt að innheimta sem næst raunkostnaði
- Fastur kostnaður í mesta lagi 25%
- Margar mismunandi útfærslur
- Misjafnt hvað hentar best

Mismunandi útfærslur

- **Rúmmálsleið**

- Greitt eftir stærð og fjölda íláta sem íbúi hefur færi á að ákveða eftir sínum þörfum. Stundum val um hirðutíðni líka.
- Einfaldasta leiðin
- Ódýr í innleiðingu og rekstri

- **Þyngdarleið**

- Innheimt eftir vigt safnaðs úrgangs
- Skilar betri árangri
- „Réttlátari“ gjaldtaka
- Þörf á dýrum innviðum (vigtunarbúnaður - gagnavinnsla)

Innleiðing BÞHE

- „Samtaka um hringrásarhagkerfið“ á vegum Sambands íslenskra sveitarfélaga
- Starfshópur um innleiðingu hringrásarhagkerfis
- BÞHE-hraðall á vegum Sambandsins og HMS
- Kerfið innleitt á 12 vikum
- Eingöngu heimilin
- Rúmmálsleiðin valin
- Ný gjaldskrá og samþykkt um meðhöndlun úrgangs

Gjaldskrá

• 2022

Sorphirðugjöld

240 L ílát	kr.	46.857.- (tunnueining 4 tonnur)
240 L ílát	kr.	20.617.- (auka tunna fyrir annan heimilisúrgang)
240 L ílát	kr.	8.747.- (auka tunna fyrir pappa,plast eða lífrænan úrgang)

Sorpeyðingargjöld

Íbúðarhús	kr.	27.628.-
Frístundahús	kr.	23.303.-
Lögbýli	kr.	13.510.-
Fyrirtæki	kr.	45.207.-

• 2023

Blandaður úrgangur, tunna 240L	34.900
Lífúrgangur, tunna 240L	9.900
Pappi og pappír, tunna 240L	4.900
Plast, tunna 240L	4.900
Gjald vegna reksturs gámasvæðis og annar fastur kostnaður	10.500
Gjald vegna reksturs grenndarstöðva	13.500
Gjald vegna meðhöndlunar úrgangs, fyrirtæki	34.900
Gjald vegna meðhöndlunar úrgangs, lögbýli	13.510
Breytingargjald	3.500
þau heimili sem ekki hafi tunnur greiði gjald vegna reksturs grenndarstöðva	

Staðan hjá okkur

- Fjórir flokkar við heimili ✓
- Grenndarstöðvar fyrir blandaðan úrgang, pappír, plast, málma, gler og lífúrgang ✓
- Merkingar ✓ ✗
- BÞHE ✓ ✗
- Farvegur fyrir textíl ✗

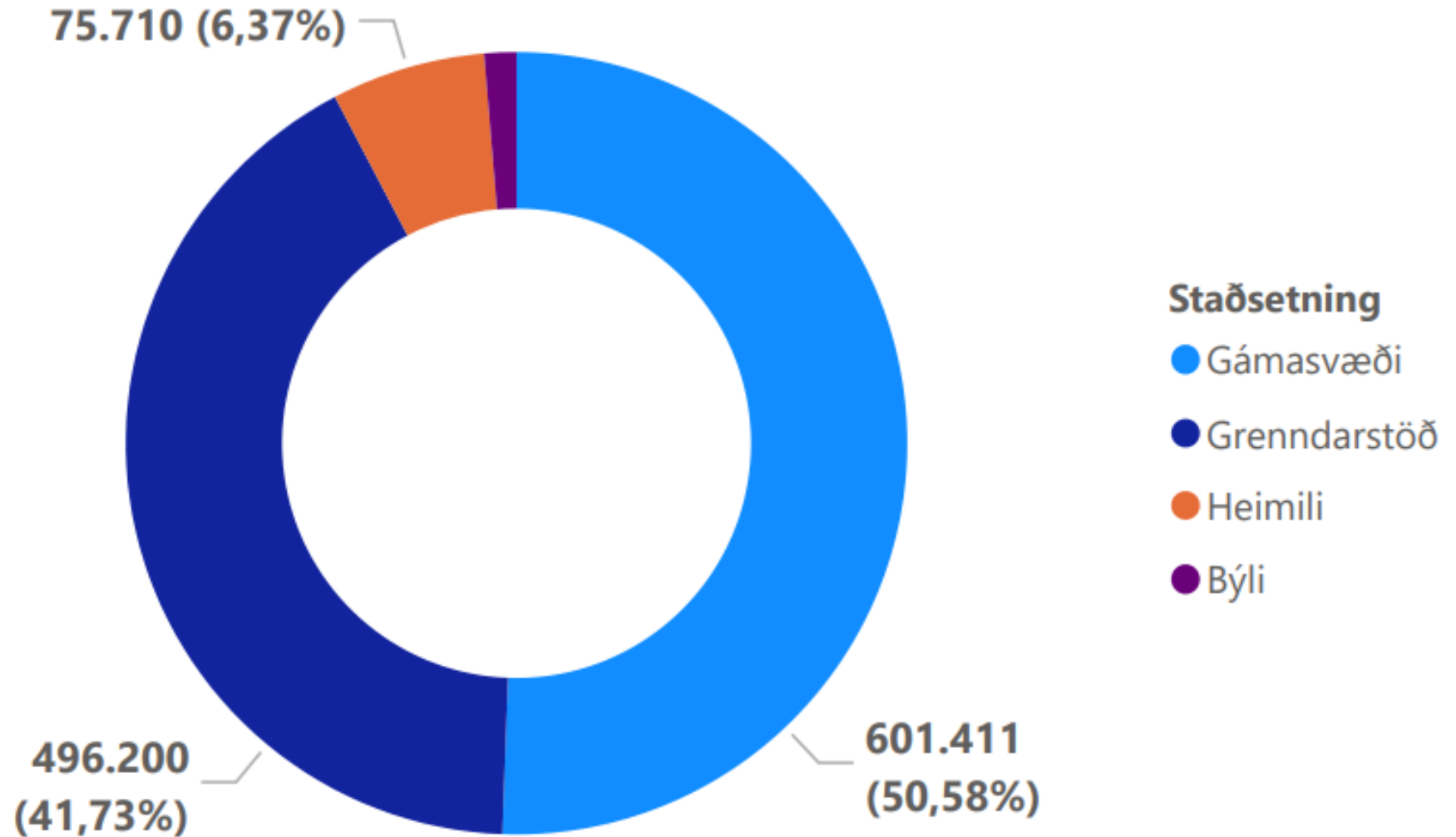

Sorpárið 2022 í tölum

	Gjöld	Tekjur	Staða	Áætlun	Mismunur
08 Hreinlætismál	-75.001.238	89.951.508	14.950.270	-4.263.458	19.213.728

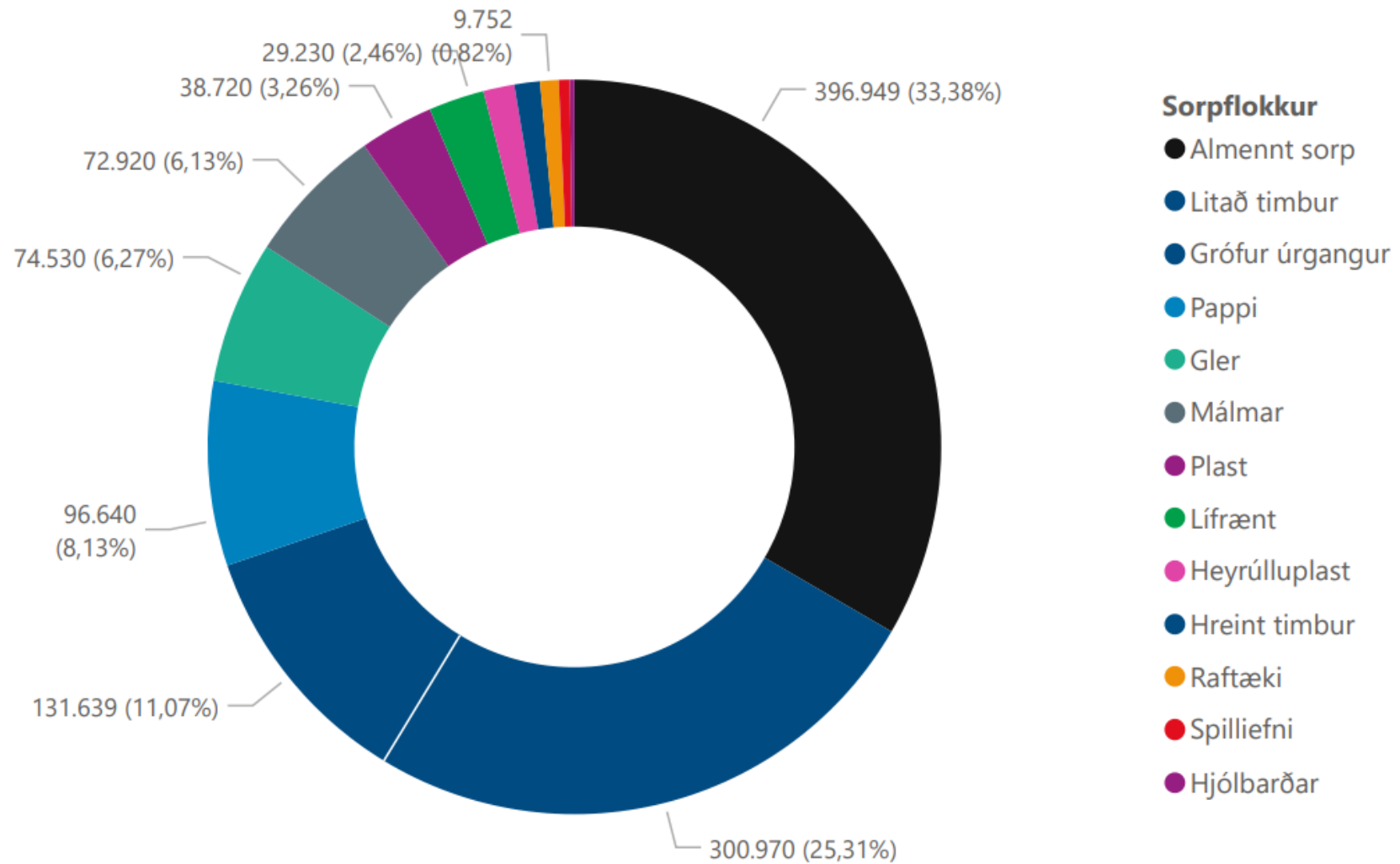
Sorpmagn	Kg pr. íbúa	Kg heild
2021	2.394	1.247.274
2022	2.230	1.189.061

Sorphirða í GOGG eftir staðsetningu (kg)

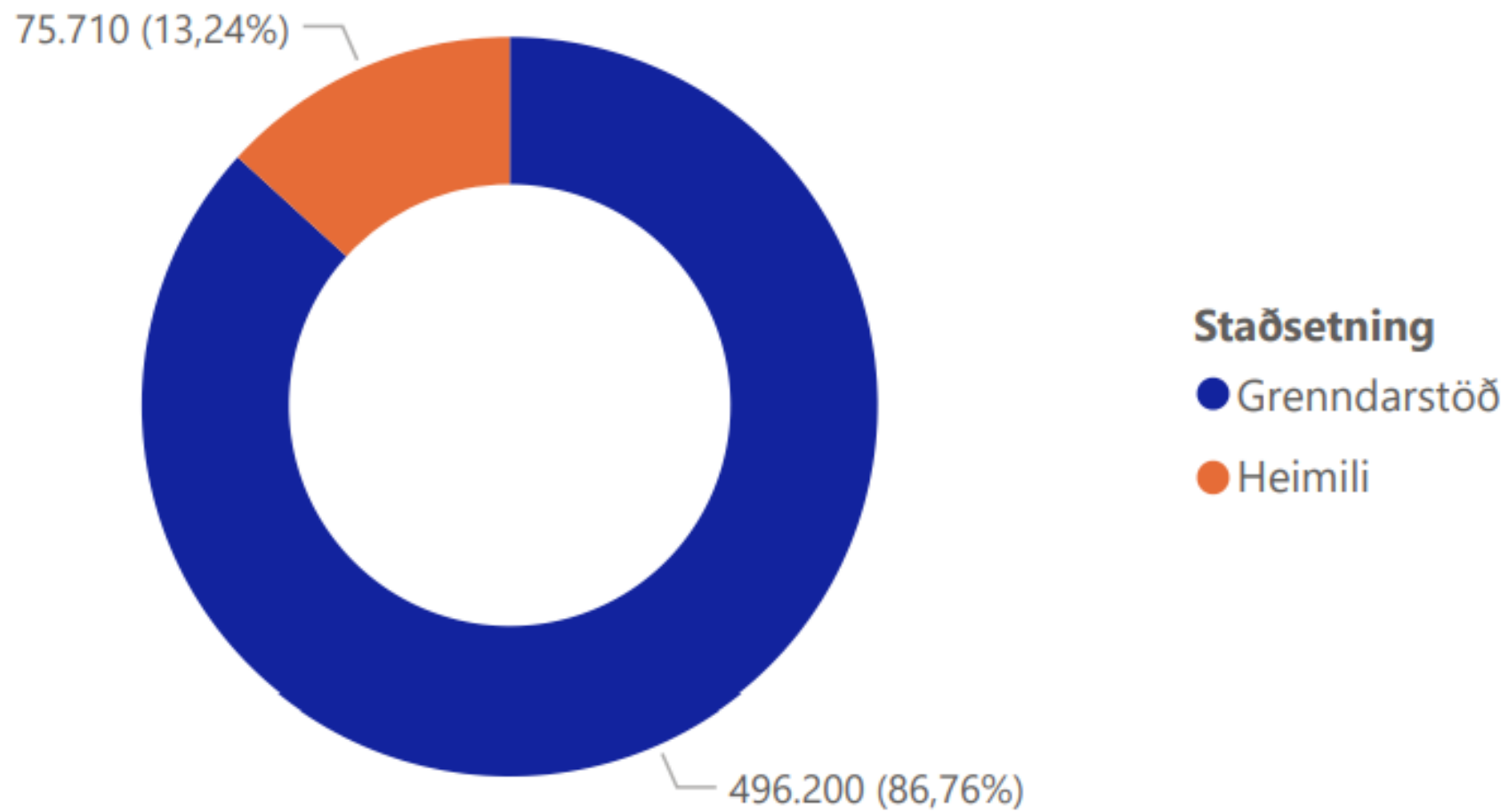

Allir sorpflokkar

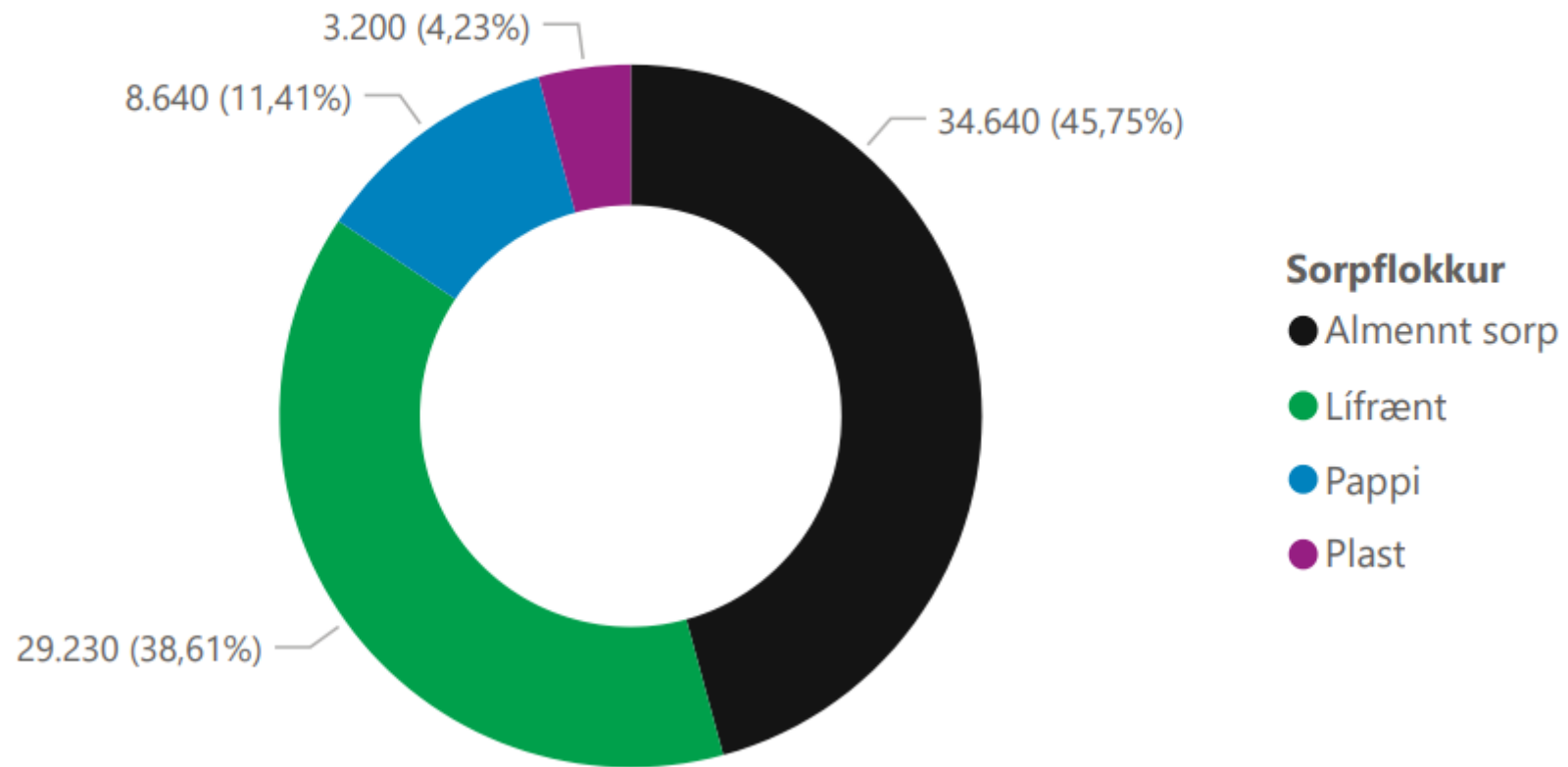

Heimilissorp

Heimili

Sorpflokkur

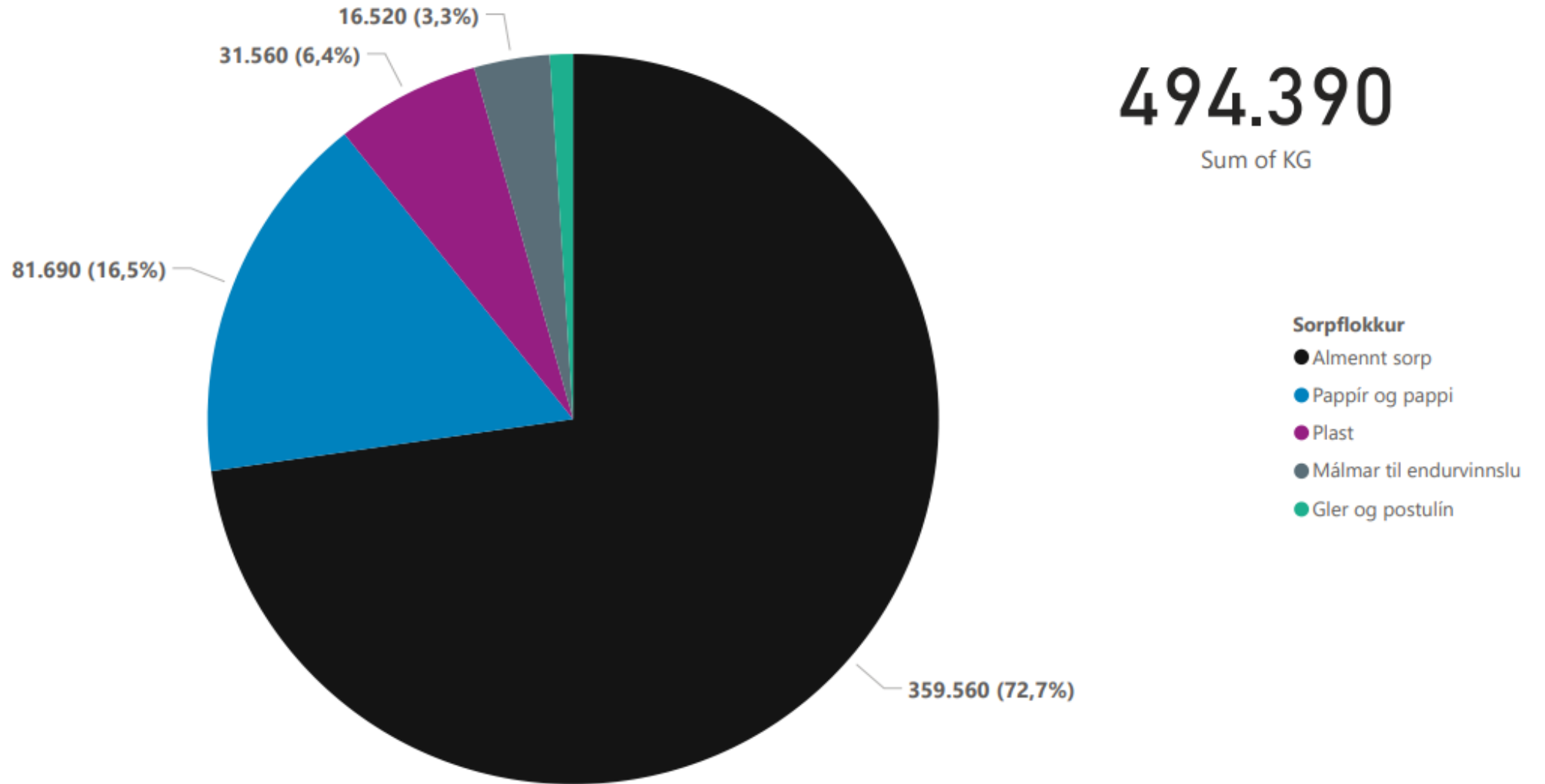
- Almennt sopp
- Lífrænt
- Pappi
- Plast

Grenndarstöðvar

494.390

Sum of KG

Sorpflokkur

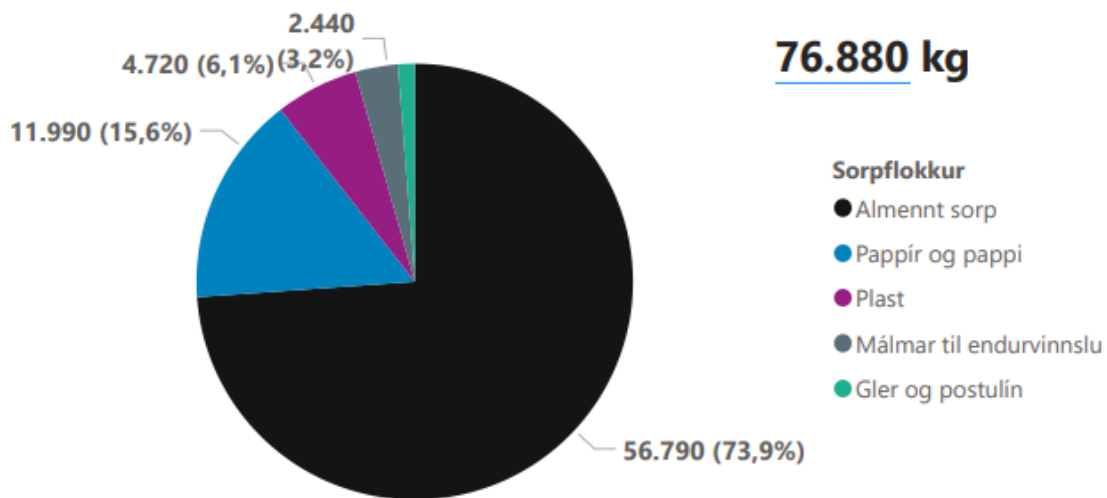
- Almennt sorp
- Pappír og pappi
- Plast
- Málmar til endurvinnslu
- Gler og postulín

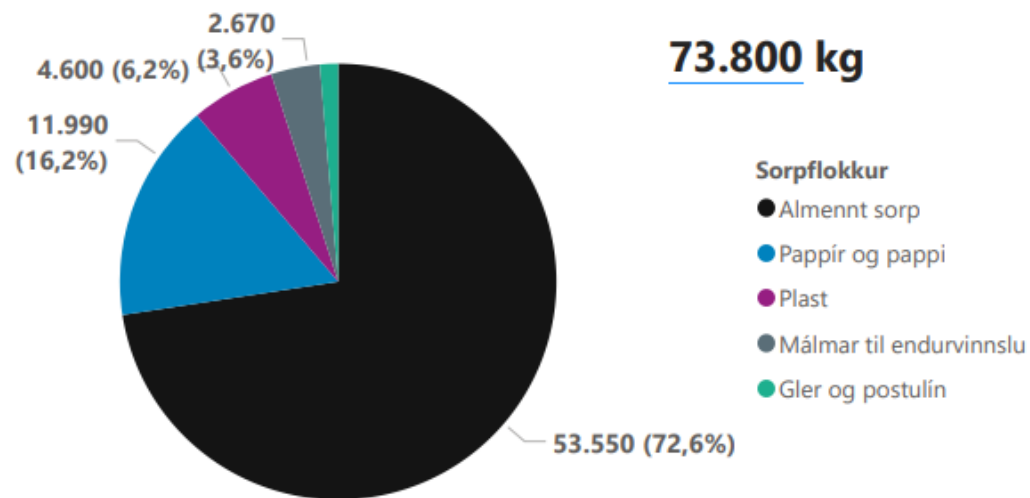

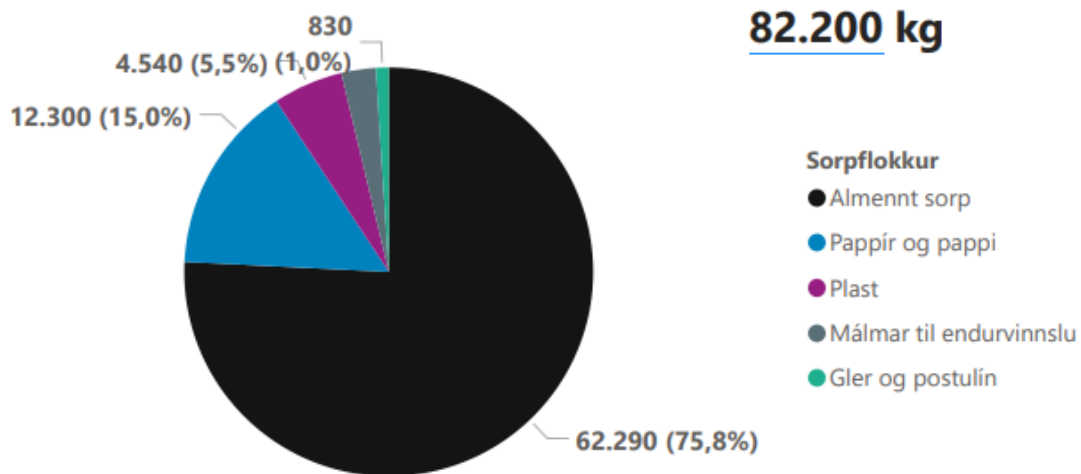
Vaðnes

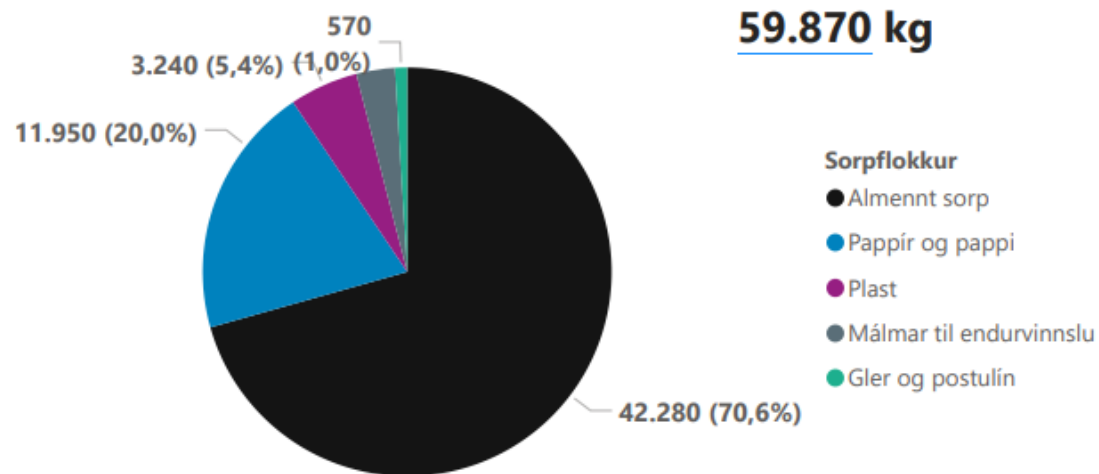
Ásgarður

Hraunborgir

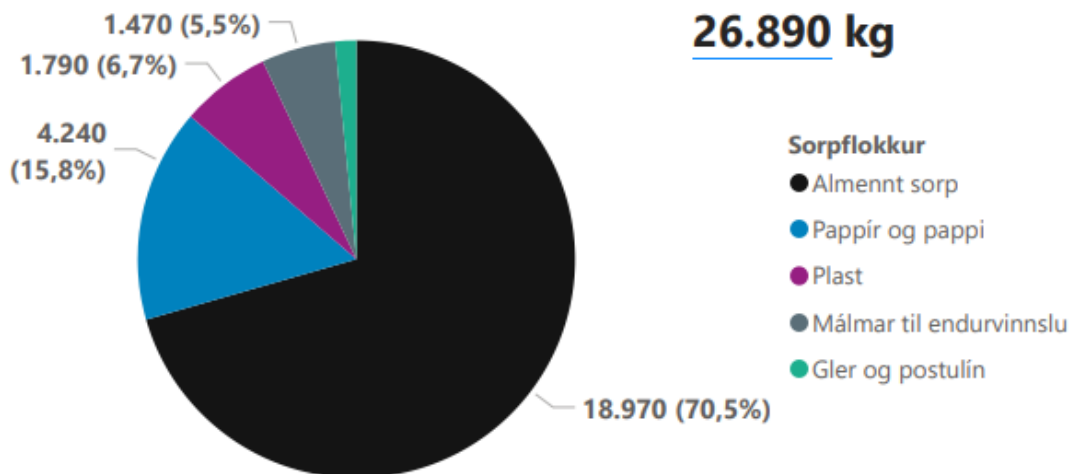

Öndverðarnes

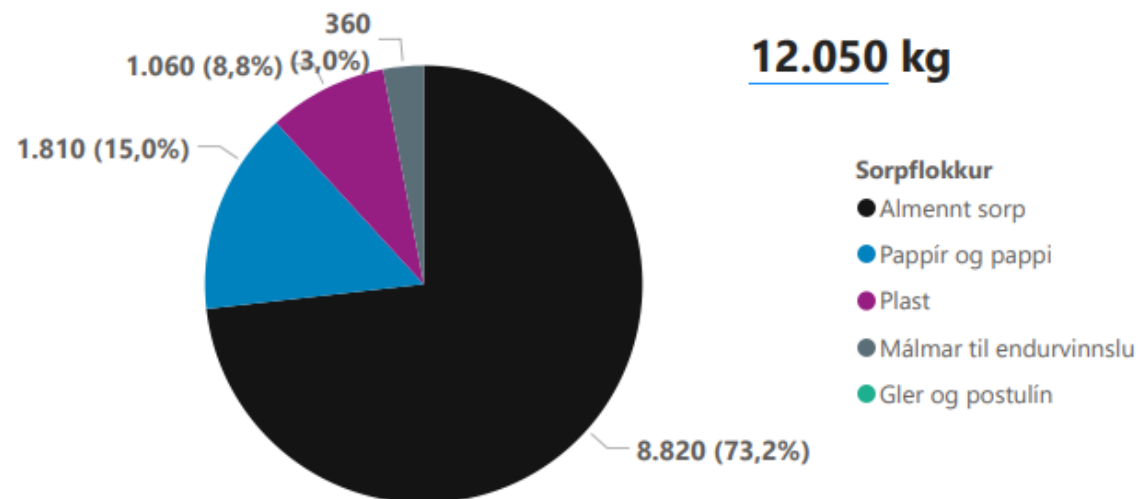

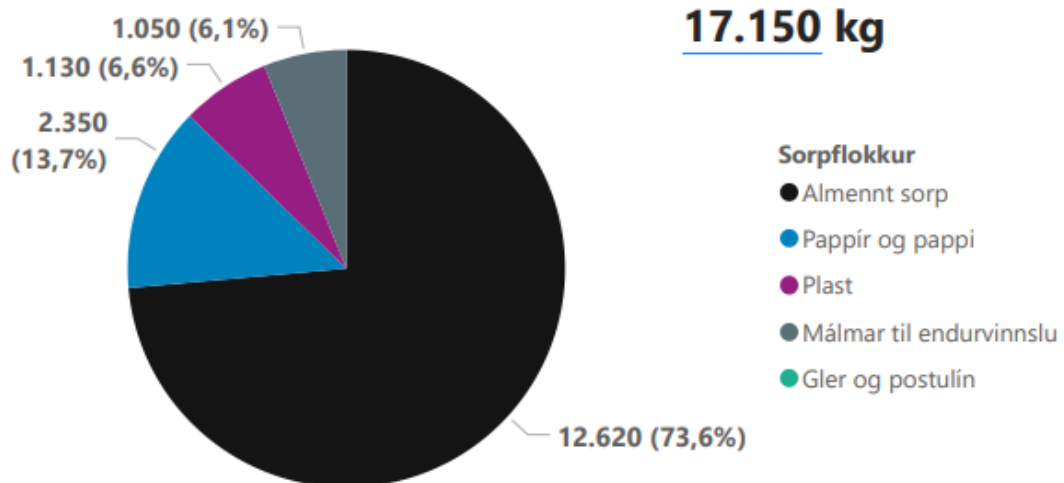
Borg

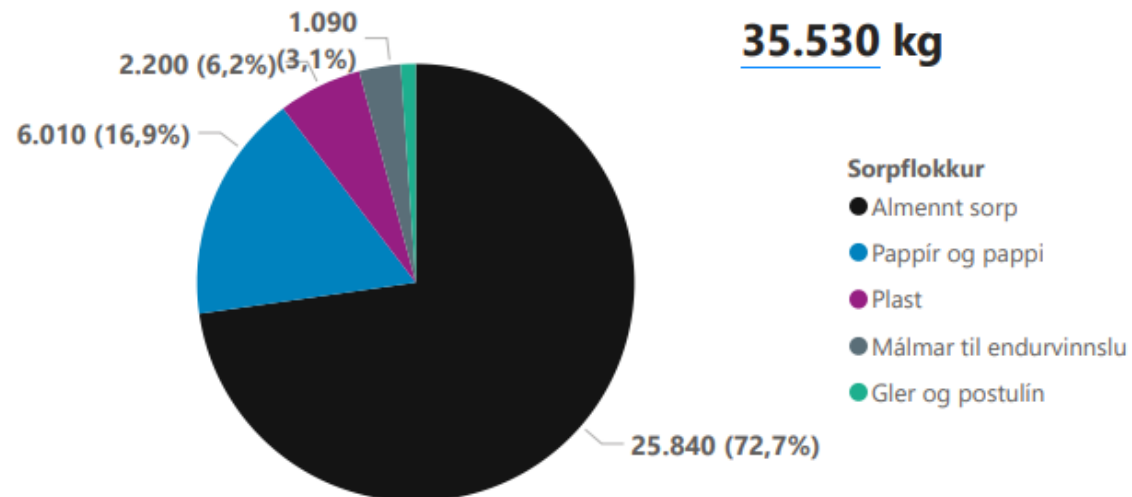
Úlfljótsvatn

Nesjavellir

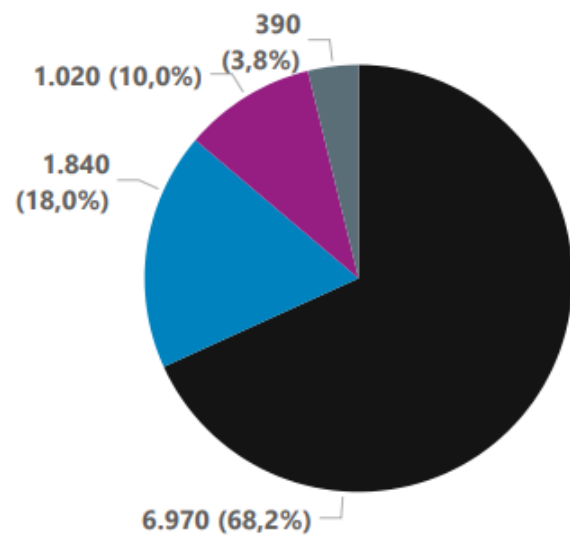

Torfastaðir

Kringla

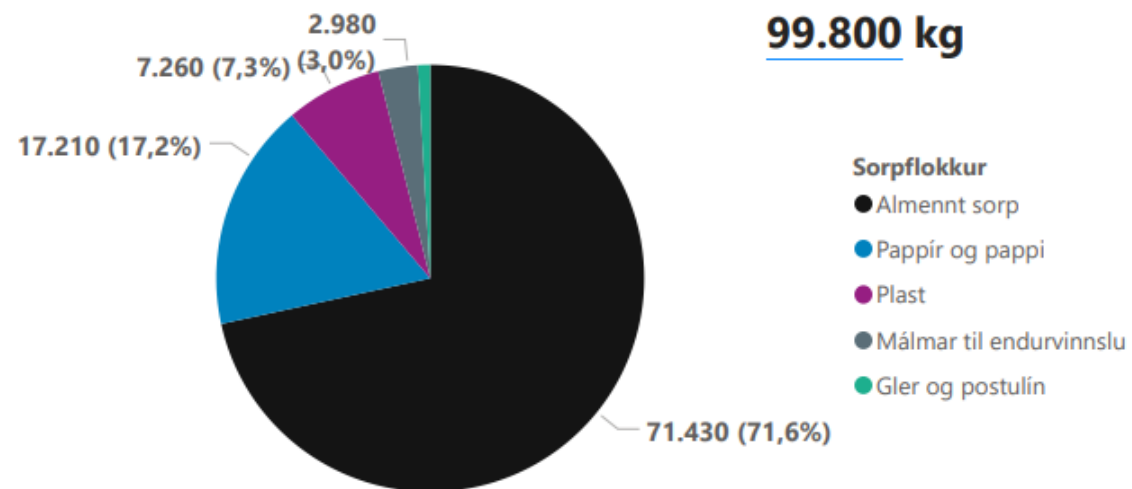

10.220 kg

Sorpflokkur

- Almennt sorp
- Pappír og pappi
- Plast
- Málmar til endurvinnslu
- Gler og postulín

Seyðishólar

99.800 kg

Sorpflokkur

- Almennt sorp
- Pappír og pappi
- Plast
- Málmar til endurvinnslu
- Gler og postulín

Næstu skref

- Innleiðing BÞHE fyrir grenndarstöðvar
- Þróun á BÞHE fyrir heimili
- Halda áfram að auka flokkunarhlutfall
- Ná hreinni endurvinnslustráumum